

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

**БОШЛАНГИЧ ПРОФЕССИОНАЛ ТАЪЛИМНИНГ
ФАН ДАСТУРИ**

Фан дустури номи: Хорижий тил (инглиз тили)

Ажратилган соат: 120

Тошкент – 2020

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ,
РЕСПУБЛИКА ТАЪЛИМ МАРКАЗИ ТОМОНИДАН ИШЛАБ
ЧИҚИЛГАН ВА ТАСДИҚЛАНГАН ДАСТУР АСОСИДА ИШЛАБ
ЧИҚИЛДИ.**

Тузувчи: А. Анваров Фарғона давлат университети академик лицейи
хорижий тил фани ўқитувчиси

Такризчи: Д. Усманова Фарғона давлат университети чет тиллар
факультети инглиз тили кафедраси мудири

1. Ўқув дастури умумий талаблари

Дастур номи	Хорижий тил
Ажратилган соат	120
Ўқитувчининг машғулотида қатнашиб ўзлаштирилиши лозим бўлган мавзулар сони	40
Дастурнинг мақсади	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ўқувчиларнинг инглиз тилида мулоқот қилиш кўникмаларини шакллантириш; ✓ нутқ фаолиятининг 4 асосий тури – нутқ, тинглаб тушуниш, ўқиш ва ёзиш бўйича коммуникатив кўникмаларини шакллантириш; ✓ ўқувчи шахсиятини, нутқ қобилиятини, эътиборини ва фикрлашини ривожлантириш; ✓ хорижий тилни ўзлаштиришга бўлган қизиқишни ривожлантириш.
Ўзлаштириш натижалари	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ўқувчи мавзу бўйича ўз фикрини хорижий тилда билдира олади; ✓ тенгдошларини қийинчиликсиз тушуна олади ва улар билан турли мавзуларда эркин мулоқот қила олади; ✓ радио, телевидение орқали дунёда бўлиб ўтаётган янгиликлар ва воқеаларни тушуна олади; ✓ турли мавзуларда фикрини ёзма тарзда баён қила олади; ✓ хорижий тилда хат, ариза ва мурожаатлар ёза олади; ✓ Хорижий тилдаги газета, журнал, китобларни ўқиб, умумий маъносини тушуна олади.
Билимлар	<ul style="list-style-type: none"> ✓ От, бирлик ва кўплик шакли, саналадиган ва саналмайдиган отларнинг ишлатилиши; ✓ Артиклни ишлатилиши. ✓ Ҳозирги, ўтган ва келаси замонларнинг ишлатилиши; ✓ Режалаштирилганиш-ҳаракатни ифодалаш; ✓ Мажхул нисбат; ✓ Шарт эргашган гаплар;

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ўзлаштирма гаплар; ✓ Сифат ва унинг даражалари; ✓ Равиш ва унинг даражалари; ✓ Модал феъллар; ✓ Олмош турлари ва уларнинг ишлатилиши; ✓ Феълнинг шахссиз шакллари; ✓ Сўроқ гап турлари ва уларнинг ишлатилиши; ✓ Боғловчилар;
<p>Кўникмалар</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Отларнинг бирлик ва кўплик шакллари, саналадиган ва саналмайдиган отларни фарқлай олади; ✓ Артиклниги ишлатилиш ўрни ва қай ҳолатларда ишлатилиши қоидаларини билади ва гапда қўллай олади; ✓ Ҳозирги, ўтган ва келаси замонларни бир биридан фарқлай олади ва оғзаки ва ёзма нутқда тўғри қўллай олади; ✓ Режалаштирилган иш-ҳаракатларни ишлатилиш ҳолатларини билади ва тўғри қўллай олади; ✓ Мажхул нисбатнинг аниқ нисбатдан фарқлай олади ва нутқда қўллайди; ✓ Шарт эргаш гапларни қай ҳолатларда ишлатилиши ва шакллари тўғри қўллай олади; ✓ кўчирма гапни ўзлаштирма гапга айлантириш қоидаларини билади ва қўллай олади; ✓ Сифатларнинг турларини ажрата олади, сифат даражаларини оғзаки нутқда тўғри қўллай олади; ✓ Равишларнинг турларини ажрата олади ва унинг даражаларини туўғри қўллай олади; ✓ Модал феълларни қай ҳолатларда ишлатилиш қоидаларини билади ва тўғри қўллайди; ✓ Олмошларнинг ишлатилиш қоидаларини билади ва уларнинг тўғри қўллай олади; ✓ Феълнинг шахссиз шакллари мақсадга кўра ишлатилишини билади ва оғзаки ва ёзма

	нутқдатўғри қўллайди; ✓ Сўроқ гап турларини ажрата олади ва тўғри қўллай олади; ✓ Боғловчиларларни ажрата олади ва қай ҳолатда ишлатилишини билади;
Ўқув режасига мувофиқ боғлиқ бўлган бошқа ўқув фаннинг номи	География, тарих, иқтисодиёт асослари, тилшунослик, биология.
Ўқитишни ташкилий шакли	А – Амалий таълим;
Дастурга қўйилган талаб	Мажбурий
Ўқитиш тили	Ўқитилаётган хорижий тил асосида
Баҳолаш тартиби	Баҳолаш бўйича амалдаги тартиб асосида
Ўқувчиларнинг билим ва кўникмаларини баҳолаш	Ёзма, оғзаки, савол-жавоб, тест, амалий топшириқ

2. Ўқув дасури мазмуни

№	Мавзулар номи	Жами	Ўқитишни ташкилий шакли	Мустақил таълим
1.	Менинг ватаним – менинг фаҳрим.	6	А	2
2.	Касбингиз нима?	6	А	2
3.	Менинг келажакдаги режаларим	6	А	2
4.	Вақтни тўғри тақсимлаш.	6	А	2
5.	Гуруҳ билан ишлаш.	6	А	2
6.	Ҳалқаро ҳамкорлик алоқалари.	6	А	2
7.	Ҳужжатларни тўлдириш.	6	А	2
8.	Кўникмаларни аниқлаш.	6	А	2
9.	Ахборот технологиялари бўйича кўникмалар.	6	А	2
10.	Адабиёт. Ўзбек ва жаҳон адабиёти.	6	А	2
11.	Ўрганиш кўникмаларига эришиш.	6	А	2
12.	Дунёни асранг.	6	А	2

13.	Соғлом турмуш тарзи.	6	A	2
14.	Саёҳат ва туризм.	6	A	2
15.	Бозор иқтисодиёти.	6	A	2
16.	Маиший хизмат кўрсатиш.	6	A	2
17.	Адабиётшунослик.	6	A	2
18.	Кўчирмакашлик.	6	A	2
19.	Ўз-ўзини баҳолаш.	6	A	2
20.	Талабалик олтин даврим.	6	A	2
	Жами	120		40

1-боб. МЕНИНГ ВАТАНИМ – МЕНИНГ ФАХРИМ.

(6 соат)

1-мавзу. Ўзбекистонга марҳамат. Ўзбекистоннинг географик жойлашиши. Худуди. Чегарадош давлатлар. Географияга оид атамалар луғати. Ўзбекистоннинг тарихий шаҳарлари. Диққатга сазовор жойлар. Ўзимиз туғилиб ўсган жой ҳақида. Ўзбекистон ҳақида қизиқарли маълумотлар.

2-мавзу. Машҳур шахслар. Ўзбекистоннинг машҳур шахслари. Фанга ҳисса қўшган машҳур мутафаккирлар.

2-боб. КАСБИНГИЗ НИМА?

(6 соат)

3-мавзу. Мутахассисликка кириш. Касб турлари ҳақида маълумот. Касбга оид сўзлар ва атамалар. Касб вакилларининг вазифалари ҳақида маълумот. Касбда машҳур бўлган инсонлар. Менинг ёқтирган касбим. Дўстларимнинг келажакдаги касблари.

4-мавзу. Иш учун суҳбат. Ота-онасининг касби ҳақида маълумот. Менинг орзуимдаги иш. Ўсмирлар учун иш жойлари ва иш жадваллари. Иш учун суҳбатда бериладиган саволлар. Тўлиқ ва тўлиқсиз иш куни ҳақида маълумот.

3-боб. МЕНИНГ КЕЛАЖАКДАГИ РЕЖАЛАРИМ.

(6 соат)

5-мавзу. Аввалги амалга оширилган ишлар таҳлили ва келажак режалар ҳақида маълумот. Бажарилган ишлар ҳақида маълумотлар. Муваффақияли инсон ҳақида суҳбат. Инсон характери ифодаловчи сўзлар. Бугун ва эрта. Режалар тузиш ва уларни амалга ошириш.

6-мавзу. Келажакдаги орзуларни тузиш ва режалаштириш. Режалар тузиш ва уларни амалга ошириш тўғрисида суҳбат. Мен нимага эришдим. Узоқни кўзлаб тузилган режа мавзусида суҳбат. Келажак – бу саёҳатдир.

4-боб. ВАҚТНИ ТЎҒРИ ТАҚСИМЛАШ.

(6 соат)

7-мавзу. Қачон? Қаерда? Қандай? Вақтни тўғри тақсимлаш тўғрисида суҳбат. Вақтни тўғри режалаштириш. Вақтни режалаштиришга оид сўзлар.

8-мавзу. Кундалик, ҳафталик, ойлик ва йиллик режалар тузиш. Вақтни тўғри тақсимлашда энг муҳими бу ... . Вақтни тежаш ҳақида суҳбат. Дўстларингизнинг режалари.

5-боб. ГУРУХ БИЛАН ИШЛАШ.

(6 соат)

9-мавзу. Ўсмирлар муаммолари. Ўсмирларнинг бугунги кундаги муаммолари. Зўравонлик. Дўстимизни тасвирлаймиз. Ўзи ва тенгдошларининг муаммолари.

10-мавзу. Гуруҳ бўлиб ишлаш. Ўзи ва тенгдошларининг қизиқишлари ҳақида суҳбат. Етакчилик ва гуруҳда ишлашга оид сўзлар ва иборалар. Гуруҳда ишлашнинг афзалликлари мавзусида суҳбат. **Ўтилган мавзуларни такрорлаш. Назорат иши.**

6-боб. ҲАЛҚАРО ҲАМКОРЛИК АЛОҚАЛАРИ.

(6 соат)

11-мавзу. Дунёдаги халқаро ташкилотлар. Халқаро ташкилотлар турлари. Ўзбекистоннинг халқаро ташкилотлар билан ҳамкорлиги. Ўзбекистонда фаолият юритаётган халқаро ташкилотлар. Хайрия оиладан бошланади мавзусида суҳбат.

12-мавзу. Ўзбекистондаги ёшлар ташкилоти. Ёшлар ташкилотлари ҳақида суҳбат. Таълим олаётган муассасангиздаги ёшлар ташкилоти фаолияти. Келажакдаги режаларим. Дўстларимнинг келажакдаги режалари.

7-боб. ҲУЖЖАТЛАРНИ ТЎЛДИРИШ.

(6 соат)

13-мавзу. Расмий ва норасмий ёзишмалар. Расмий ва норасмий ёзишмаларда ишлатиладиган сўзлар. Мулоқот. Расмий ва норасмий хат турлари. Расмий ва норасмий хат ёзиш тартиби. Услугаларни муҳокама қилиш.

14-мавзу. Ариза турлари. Расмий ва норасмий ёзишмаларда ишлатиладиган сўзлар. Ариза турлари. Ариза ёзиш тартиби. Интервьюда қатнашиш. Шахсий маълумотлар.

8-боб. КЎНИКМАЛАРНИ АНИҚЛАШ.

(6 соат)

15-мавзу. Ўрганувчининг муваффақияти. Кўникмалар ҳақида маълумот. Кўникмаларга оид сўзлар ва иборалар. Шахсий кўникмалар. Муваффақиятга эришиш ҳақида суҳбат. Шахсий ва касбий кўникмалар. Шахсий профиль ҳақида суҳбат. Кўникмаларни шакллантириш омиллари.

16-мавзу. Қанчалар ақллисиз? Кўникмаларга оид сўзлар иборалар. Ўрганиш услублари турлари. Визуал, аудитор, кинестетик ўрганиш услублари. Хорижий тилларни ўрганишнинг муҳимлиги ҳақида суҳбат.

9-боб. АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ БО'ЎИЧА КО'НИКМАЛАР.

(6 соат)

17-мавзу. Электрон таълим асослари. Электрон таълим ҳақида тушунча. Электрон таълимга оид сўзлар ва бирикмалар. Масофавий таълим. Компьютердан фойдаланишнинг афзалликлари ва камчиликлари.

18-мавзу. Интернет ҳавфсизлиги. Интернет ҳақида тушунча. Интернетга оид сўзлар ва бирикмалар. Интернетдан фойдаланиш. Интернет ҳавфсизлиги. Интернет ва ёшлар мавзусида суҳбат. Ахборот эркинлиги.

10-боб. АДАБИЁТ.

(6 соат)

19-мавзу. Ўзбек адабиёти. Адабиётга оид сўзлар ва иборалар. Ўзбек ёзувчилари ҳақида маълумот. А.Фитратнинг ҳаёти ва ижоди. “Китоблар” мавзусида суҳбат. Менинг севган китобим.

20-мавзу. Дунё адабиёти. Адабиётга оид сўзлар ва иборалар. Таълимда китобнинг муҳимлиги. Адабиётнинг тил ўрганишдаги ўрни. В.Шекспирнинг ҳаёти ва ижоди. 21-аср адабиёти. Менинг севган китобим. **Ўтилган мавзуларни такрорлаш. Назорат иши.**

11-боб. ЎРГАНИШ КЎНИКМАЛАРИГА ЭРИШИШ.

(6 соат)

21-мавзу. Фаол ўрганувчи. Академик луғат. Шахснинг жамиятдаги ўрни. “Муваффақиятга йўл” мавзусида суҳбат. Кашфиётчилар ва кашфиётлар.

22-мавзу. Ўрганишнинг ижодий усуллари. Академик луғат. Менинг порлок келажагим. “Ўрганишдаги муаммалар” мавзусида суҳбат. Муваффақиятга эришган ёшлар. “Мени руҳлантирувчи қахрамоним” мавзусида суҳбат.

12-боб. ДУНЁНИ АСРАНГ.

(6 соат)

23-мавзу. Атроф-муҳит муаммолари. Табиатнинг ифлосланиши. Атроф-муҳитга оид сўзлар ва иборалар. Табиатни муҳофаза қилиш. “Иссиқхона газлари” мавзусида суҳбат. “Орол денгизи муаммолари” мавзусида суҳбат. Вазиятни таҳлил қилиш.

24-мавзу. Глобал муаммолар. Дарахтларни кесиш. Атроф-муҳитга оид сўзлар ва иборалар. Ер ости ва ер усти бойликлари. “Табиат бойликларини тежаш” мавзусида суҳбат. Вазиятни таҳлил қилиш.

13-боб. СОҒЛОМ ТУРМУШ ТАРЗИ.

(6 соат)

25-мавзу. Соғлигим-бойлигим. Соғлом турмуш тарзи. Соғлом турмуш тарзига оид сўзлар ва иборалар. Шахсий гигиенага амал қилиш. Атроф-муҳит гигиенаси. Тамаки маҳсулотлари чекишнинг зарари. “Соғ танда соғлом ақл” мавзусида суҳбат.

26-мавзу. Фойдали озиқ-овқатлар. “Озиқ-овқатни тўғри истеъмол қилиш” тўғрисида суҳбат. Озиқ-овқатга оид сўзлар ва иборалар. “Ота-оналар фарзандлари шахсий гигиенасига масъулдир” мавзусида суҳбат. Шахсий гигиенага амал қилмасликнинг оқибатлари.

14-боб. САЁҲАТ ВА ТУРИЗМ.

(6 соат)

27-мавзу. Саёҳат. Сайёҳлик давлатлари. Саёҳатга оид сўзлар ва иборалар. Дунёнинг сайёҳлик марказлари. “Саёҳат” мавзусида суҳбат. “Мен саёҳат қилган давлат” мавзусида суҳбат. Дўстлар ва оила аъзоларига откритка ёзиш тартиби ва қоидалари.

28-мавзу. Ўзбекистонда сайёҳлик. Ўзбекистоннинг сайёҳлик марказлари. Ўзбекистоннинг тарихий шаҳарлари. Ўзбекистоннинг диққатга сазовор жойлари. Саёҳатга оид сўзлар ва иборалар. Саёҳат режалари. Ўзбекистонда экотуризмнинг риво

жланиши.

15-боб. БОЗОР ИҚТИСОДИЁТИ.

(6 соат)

29-мавзу. Бозор иқтисодиёти нима? Бозор иқтисодиёти ҳақида маълумот. Бозор иқтисодиётига оид сўзлар ва иборалар. Иқтисодиёт соҳалари. Тадбиркорлик тушунчаси. “Тадбиркорлик” мавзусида суҳбат.

30-мавзу. Реклама ва харид. Рекламанинг бозор иқтисодиётидаги ўрни. Тадбиркорликка оид сўзлар ва иборалар. “Харид” мавзусида суҳбат. “Мен харид қиладиган дўкон (бозор)” мавзусида суҳбат. **Ўтилган мавзуларни такрорлаш. Назорат иши.**

16-боб. МАИШИЙ ХИЗМАТ.

(6 соат)

31-мавзу. Маиший хизмат кўрсатиш. Маиший хизмат турлари. Маиший хизмат кўрсатишга оид сўзлар ва иборалар. Маиший хизмат кўрсатиш шаҳобчалари. Талабнома ёзиш тартиби. “Маиший хизмат бу тадбиркорлик” мавзусида суҳбат.

32-мавзу. Сифатли ва сифатсиз хизмат кўрсатиш. Сифатли ва сифатсиз хизмат. Маиший хизмат кўрсатишга оид сўзлар ва иборалар. Расмий ва норасмий ёзишмалар. Шикоят хати ёзиш тартиби. “Сифатли ва сифатсиз хизмат кўрсатиш” мавзусида суҳбат.

17-боб. АДАБИЁТШУНОСЛИК.

(6 соат)

33-мавзу. Адабиёт жанри. Бадий адабиёт. Фантастик адабиёт. Адабиётга оид сўзлар ва иборалар. Жанр турлари. “Мен ёқтирган ёзувчи ва асар” мавзусида суҳбат. “Қайси жанрни ёқтирасиз” мавзусида суҳбат. “Энг сўнгги ўқиган китобим” мавзусида суҳбат.

34-мавзу. Китоб шарҳи. Кутубхонада. Адабиётга оид сўзлар ва иборалар. “Бизнинг оила, китобхонлар оиласи” мавзусида суҳбат. Тавсия хатини ёзиш тартиби.

18-боб. КЎЧИРМАКАШЛИК.

(6 соат)

35-мавзу. Кўчирмакашлик нима? Кўчирмакашлик. Нима сабабдан ўқувчилар кўчирадилар? Синоним ва антонимлар. “Муаллифлик ҳуқуқи” мавзусида суҳбат. Соғлом фикр.

36-мавзу. Кўчирмакашлиқдан қочиш. Синоним ва антонимлар. “Кўчирмакашлиқдан қочиш” мавзусида суҳбат. “Қандай қилиб янги маҳоратни ўргандингиз” мавзусида суҳбат.

19-боб. ЎЗ ЎЗИНИ БАҲОЛАШ.

(6 соат)

37-мавзу. Ўзини баҳолаш. Ўзини баҳолаш нима? Ўзни баҳолаш воситаси. “Менинг ҳаётдан олган тажрибам” мавзусида суҳбат. “Ўқув жараёни” мавзусида суҳбат. “Дўстингизни баҳоланг” мавзусида суҳбат. “Оилангизни баҳоланг” мавзусида суҳбат.

38-мавзу. Фикр-мулоҳазаларнинг роли. Ўз-ўзини таҳлил қилиш. Соғлом танқид. Вазиятни танқид қилиш. “Дўстларимнинг мен ҳақимдаги фикрлари” мавзусида суҳбат. “Танқиднинг афзаллик ва танқидий томонлари” мавзусида суҳбат.

20-боб. ТАЛАБАЛИК ОЛТИН ДАВРИМ.

(6 соат)

39-мавзу. Тайёргарлик. Мақсадни белгилаш. Академик сўзлар. Мен ёқтирган касб. “Менинг келажакдаги касбим” мавзусида суҳбат. “Талабалик олтин даврим” мавзусида суҳбат. Келажак режаларини тузиш.

40-мавзу. Менинг орзуимдаги касб. Мартабага эришиш. Касбларга оид сўзлар ва иборалар. “Менинг орзуимдаги мартабага эришиш режалари” мавзусида суҳбат. Машҳур касблар. “Мени танлаган касбимга меҳр уйғотган шахс” мавзусида суҳбат. **Ўтилган мавзуларни такрорлаш. Назорат иши.**

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Шавкат Мирзиёев Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. Тошкент – “Ўзбекистон”-2018.

2. Мирзиёев Ш.М. Халқимизнинг розилиги бизнинг фаолиятимизга берилган энг олий баходир. Тошкент – “Ўзбекистон”-2018.

3. Л.Киркхем, А.Ирискулов, Ф.Рашидова Чет тиллар ўқитувчилари учун CEFR ҳақида қўлланма. 2013.

4. Ф.Рашидова, Н.Тиллаева, З.Каримова Ўрта таълим муассасаларининг 10-синфи ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ўқувчилари учун дарслик. 2017.

5. Ф.Рашидова, Н.Тиллаева, М.Хамзаева, Г.Ристибоева Ўрта таълим муассасаларининг 11-синфи ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ўқувчилари учун дарслик. 2018.

ИНТЕРНЕТ САЙТЛАРИ:

1. www.pearsonlongman.com/ae/cef/cefguide
2. www.lex.uz
3. www.uzedu.uz
4. www.regulation.gov.uz